NN 123/2021 (17.11.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-2867/2021 od 14. listopada 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2120

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Josip Leko, Davorin Mlakar i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Milinko Trifković iz Beograda, Republika Srbija, na sjednici održanoj 14. listopada 2021. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski sud u Dubrovniku – Stalna služba u Korčuli dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem O.274/15 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Milinku Trifkoviću iz Beograda, Prizrenska 5 (Republika Srbija) određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 1.900,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Milinko Trifković iz Beograda, Republika Srbija (u daljnjem tekstu: podnositelj) podnio je 12. svibnja 2021. ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) smatrajući da mu je trajanjem postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Dubrovniku – Stalna služba u Korčuli (ranije Općinski sud u Korčuli; u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) pod brojem O.274/15 (ranijeg broja: O.277/94) povrijeđeno njegovo ustavno pravo na donošenje odluke u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spis prvostupanjskog suda broj: O.274/15.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Ostavinski postupak pokrenut je pred Općinskim sudom u Korčuli 30. rujna 1994. dostavljanjem smrtovnice iza pok. Milinka Mitrakovića pok. Veljka.

Pregled radnji u postupku od pokretanja ostavinskog postupka do donošenja odluke Ustavnog suda broj: U-IIIA-334/2020 od 16. srpnja 2020. (»Narodne novine« broj 102/20.) prikazan je u toj odluci.

Odlukom broj: U-IIIA-334/2020 Ustavni sud usvojio je ustavnu tužbu podnositelja podnesenu zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku i naložio prvostupanjskom sudu donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem O.274/15 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«, te je podnositelju zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku odredio primjerenu naknadu u iznosu od 13.300,00 kuna. Odluka broj: U-IIIA-334/2020 objavljena je u »Narodnim novinama« 16. rujna 2020.

Ročište zakazano za 3. studenoga 2020. nije održano budući da nije pristupio odvjetnik Aldo Mirošević (privremeni zastupnik nasljednika).

Dopisom od 8. prosinca 2020. uredujući sudac obavijestio je Ministarstvo pravosuđa da je tijekom ostavinskog postupka utvrđeno da je ostavitelj oporukom osnovao Zakladu pod imenom »Zaklada Boriše Mitraković«, a radi postupanja u smislu članaka 8. i 9. Zakona o Zakladama i fundacijama (»Narodne novine« broj 36/95. i 64/01.).

Podnositelj je 24. ožujka 2021. podnio Vrhovnom sud Republike Hrvatske prijedlog za delegaciju nadležnosti, te je Vrhovni sud uz dopis od 24. ožujka 2021. dostavio prijedlog podnositelja za delegaciju nadležnosti prvostupanjskom sudu radi odlučivanja o prijedlogu.

Dopisom od 9. lipnja 2021. uredujući sudac se ponovno obratio Ministarstvu pravosuđa radi postupanja u smislu članaka 8. i 9. Zakona o Zakladama i fundacijama, dok je dopisom od 30. kolovoza 2021. požurio postupanje Ministarstva pravosuđa.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70.) nisu mijenjane.

5. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku od 2002. godine do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

6. Sukladno stajalištu Ustavnog suda iz rješenja broj: UIIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014., jedna od pretpostavki za dopuštenost ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona jest ta da je podnositelj prethodno koristio dopušteno pravno sredstvo protiv nerazumne duljine postupka.

6.1. U konkretnom slučaju podnositelj je 13. studenoga 2012. Ustavnom sudu podnio ustavnu tužbu zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku koju je Ustavni sud 7. prosinca 2012. dostavio drugostupanjskom sudu kao stvarno nadležnom sudu. Iz navedenog proizlazi da je podnositelj podnio zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku na temelju Zakona o sudovima (»Narodne novine« 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 34/10. – rješenje USRH broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr., 116/10., 27/11. i 130/11.). Rješenjem drugostupanjskog suda broj: Gzp-103/12 od 30. siječnja 2013. prihvaćen je kao osnovan zahtjev podnositelja za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, naloženo je prvostupanjskom sudu donijeti odluku u predmetu broj: O.277/94 u roku od 6 (šest) mjeseci od dana dostave tog rješenja, te je podnositelju dosuđena primjerena naknada u iznosu 8.000,00 kuna.

6.2. Podnositelj je koristio i pravno sredstvo koje mu je bilo na raspolaganju na temelju ZoSud-a/13. Rješenjem predsjednice prvostupanjskog suda broj: Su-Gzp-I-50/2018-4 od 4. veljače 2019. utvrđen je osnovanim zahtjev podnositelja za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku te je naloženo prvostupanjskom sudu dovršiti postupak koji se vodi pod brojem O.274/15 u roku od 12 (dvanaest) mjeseci od dana dostave tog rješenja.

6.3. Podnositelj je zatim 23. siječnja 2020. podnio ustavnu tužbu, smatrajući da mu je zbog dugotrajnosti ostavinskog postupka povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

Ustavni sud odlukom broj: U-IIIA-334/2020 usvojio je ustavnu tužbu podnositelja i naložio prvostupanjskom sudu donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem O.274/15 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«, te je podnositelju